

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelantråd

Harry Jansson

Föredragande

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

Justerat

Omedelbart

Nr 24

Ålands polisförening r.f.:s skrivelse
angående status gällande ny lagstiftning
om tjänstemännens rätt till ersättning av
rättegångskostnader i vissa fall.

ÅLR 2022/217

133 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt besvara skrivelsen enligt bilaga 1.

Nr 25

Ålands polisförening r.f.:s begäran om att
processen gällande medborgar-
övervakning enligt 3 § förordning om
polisförvaltning i Landskapet Åland
dokumenteras.

ÅLR 2021/8520

134 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt besvara skrivelsen enligt bilaga 2.

Nr 26

Tillstånd för tillfällig upplagring av
explosiva varor.

ÅLR 2021/10675

135 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen har beslutat att Karlssons Infra Ab tillfälligt får upplagra explosiva
varor.

Hänvisning

Ålands polisförening r.f.
PB 73
22101 MARIEHAMN

Kontaktperson

Camilla Hägglund-Palmqvist

Ärende

Lagstiftning gällande tjänstemännens rätt till ersättning för rättegångskostnader i vissa fall

Landskapsregeringen har den 11 januari 2022 mottagit en skrivelse från Ålands polisförening r.f. med rubriken "Påminnelse om utdragen process om adekvat rättsskydd". I skrivelsen påtalar polisföreningen att de publikt önskar förhöra sig om statusen gällande ny lagstiftning om tjänstemännens rätt till ersättning av rättegångskostnader i vissa fall.

Polisföreningen önskar med skrivelsen efterhöra hur ärendet framskrider och hur landskapsregeringen säkerställer polisföreningens medlemmars fullgoda rättsskydd under tiden fram till lagstiftning träder i kraft.

Ärendets beredning

Polisföreningen inlämnade den 3 februari 2020 en skrivelse till polismyndigheten och arbetarskyddet vid polismyndigheten gällande avsaknaden av lagstiftning gällande tjänstemännens rätt till ersättning för rättegångskostnader i vissa fall. Under sommaren 2020 bereddes ärendet av en högskolepraktikant vid polismyndighetens stabsenhet vilket utmynnade i en promemoria i vilken föreslogs att lagstiftningsåtgärder skulle vidtas. Landskapsregeringen beslöt den 5 oktober 2020 överföra lagstiftningspromemorian till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

Lagberedningen

Ärendet har inte kunnat beredas vid lagberedningen bland annat på grund av tvingande prioriteringar samt personal- och resursbrist. Det kan ytterligare tilläggas att lagberedningen befinner sig i en rekryterings- och inskolningsprocess av ny personal, vilket av förklarliga skäl påverkar de leveranser de kan genomföra. Målbilden vid lagberedningen är att kunna starta upp projektet under år 2022 så att lagstiftningsärendet kan färdigställas under landskapsregeringens mandatperiod.

Polismyndighetens principer gällande tjänstemännens rätt till ersättning av rättegångskostnader i vissa fall

Ålands polismyndighet gör i varje enskilt fall en bedömning om ersättning ska utgå till tjänsteman för ombudskostnader på beslut av polismästaren efter att ärendet föredragits av ansvarig handläggare. Polismästaren får fritt vikta bedömningskriterier, och är således inte bunden av Finlands lagreglering och vägledande styrdokument men polismyndighet har principiellt tagit ställning för att utgå från Finlands bedömningskriterier vilka är de samma som föreslås i lagstiftningspromemorian. Polismästaren gör bedömningen att myndigheten haft en väldigt medarbetarvänlig bedömning.

Landskapsregeringens svar

Utgående från det ovan anförda konstaterar landskapsregeringen att lagberedningens målsättning är att inleda lagstiftningsprojektet under år 2022. Under tiden tills lagstiftningen finns på plats tillämpar polismyndigheten samma bedömningskriterier som i Finland vilket inte sätter tjänstemännen vid Ålands polismyndighet i sämre position än tjänstemännen i Finland.

Vicelantråd

Harry Jansson

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

FÖR KÄNNEDOM

Ålands polismyndighet
Lagberedningen

Hänvisning	Ålands polisförening r.f. PB 73 22101 MARIEHAMN
Kontaktperson Camilla Hägglund-Palmqvist	Akava Åland rf Storagatan 14 22100 MARIEHAMN

Ärende

Medborgarövervakning enligt 3 § förordning om polisförvaltning i landskapet Åland

Landskapsregeringen har den 6 oktober 2021 mottagit en skrivelse från Åland polisförening r.f. med rubriken "Begäran om att processen gällande medborgarövervakning enligt 3 § förordning om polisförvaltning i Landskapet Åland dokumenteras".

Av texten framgår att polisföreningen och Akava Åland r.f. konstaterar att Ålands landskapsregering hanterar ärenden gällande medborgares klagan som riktar sig mot Ålands polismyndighet och dess tjänstemän. De anför vidare att det är av vikt för både medborgaren som lämnar klagan och för tjänstemän vid Ålands polismyndighet att det finns en god kännedom om processen för att trygga sitt eget rättsskydd. Polisföreningen önskar skriftlig dokumentering där följande framgår:

- processbeskrivning
- vilka ärenden som hanteras genom denna process och vilka som hänvisas till Justitieombudsmannen eller hänförs till rättsprocess
- tjänstemannens skriftliga redogörelse och dess offentlighet under processens gång och efter avslutad granskning
- säkerställande att alla parter alltid vet i vilken ställning de hörs och hur processen hanteras när ställningen ändras.

Landskapsregeringens hantering av klagomål gällande polisen

Enligt 3 § Republikens presidents förordning (2010:33) om polisförvaltningen i landskapet Åland ankommer den högsta tillsynen över landskapets polisväsende Ålands landskapsregeringen som förestår landskapets polisförvaltning. Ett klagomål som gäller den åländska polisen behandlas av landskapsregeringen med stöd av denna bestämmelse.

Processbeskrivning

Landskapsregeringen följer förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland vid hantering av ärenden. Enligt förvaltningslagen sker ärendets gång enligt följande:

1. Ärendet inleds, förvaltningslagen 15 – 17 §§
2. Begäran om eventuell komplettering, förvaltningslagen 19 §
3. Utredning eller utlåtande, förvaltningslagen 26 §
4. Hörande av part, förvaltningslagen 28 §
5. Ärendets avgörande, förvaltningslagen 38 – 40 §§
6. Besvärshanvisning, förvaltningslagen 42 – 44 §§

Vilken myndighet behandlar klagomål

Landskapsregeringen behandlar de klagomål gällande polisen som inkommer till landskapsregeringen. Klaganden kan fritt välja att rikta sina klagomål direkt till polismyndigheten, till landskapsregeringen eller till Justitieombudsmannen eller Justitekanslern. Då klagomål inkommer till Justiteombudsmannen eller Justitekanslern har de som rutin att kontrollera om ärendet redan är under behandling vid landskapsregeringen eller polismyndigheten. Landskapsregeringen kontrollerar om ärendet är under behandling vid polismyndigheten. Ett klagomål ska inte behandlas av flera myndigheter samtidigt. Om landskapsregeringen är rätt myndighet för behandling av ärendet överförs inte ärendet till någon annan myndighet. Klaganden har själv rätt att bestämma till vilken myndighet hen önskar vända sig.

Tjänstemannens skriftliga redogörelse och offentligheten under processens gång och efter avslutad granskning

Enligt offentlighetslag (2021:79) för Åland är huvudregeln att en handling blir offentlig då den inkommer och registreras vid myndigheten. Om handlingen ska hållas hemlig måste det finnas grund i lag. Varje ärende måste bedömas för sig och går inte att på förhand uttala sig generellt om. Gällande landskapsregeringens tillsynsärenden kan dock konstateras att offentlighetslagen 21 § 7 mom. kan bli tillämplig i utredningskedet. Sekretessgrunden i 7 punkten avser att trygga effektiviteten i fråga om myndighetens tillsyn och övervakning samtidigt som bestämmelsen ska skydda enskilda mot att ogrundade anklagelser sprids i offentligheten. Bestämmelsen gäller handlingar eller uppgifter om tillsyn som ankommer på en myndighet. Enligt skaderekvisitet är presumtionen offentlighet men denna ska kunna begränsas om utlämnandet av uppgifterna skulle äventyra tillsynen eller utan vägande skäl åsamka den som anmäler eller har del i saken skada eller lidande. Efter att utredningen är klar behöver ett nytt ställningstagande gällande offentligheten tas.

Säkerställande att alla parter alltid vet i vilken ställning de hörs och hur processen hanteras när ställningen ändras.

Om det vid behandlingen av ett klagomål framkommer tecken på ett brott överförs ärendet för att behandlas i en straffprocess. Ett sådant ärende ska överföras i skyndsam ordning. Klagomålet kan behandlas vidare vid landskapsregeringen men inte till den del som blir föremål för förundersökning.

Om det i samband med ett klagomålsärende framkommer omständigheter, såsom ett felaktig förfarande eller en försummelse av en tjänsteman, som kan föranleda en disciplinär åtgärd mot ska dessa behandlas inom polismyndigheten i enlighet med det normala förfarandet.

Vicelantråd

Harry Jansson

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

FÖR KÄNNEDOM

Ålands polismyndighet